

Eerste cd van 'Sintiromarus'

Blichta Hoopman: vrouwelijke 'primas'

door Bert Jansma

De 'primas' van een zigeunerensemble die een vrouw is en ook nog eens een klassieke vioolopleiding achter de rug heeft. Het ensemble heet Sintiromarus en die vrouw is Blichta Hoopman. Ze mag dan een achterkleindochter van de befaamde orkestleider Tata Mirando zijn, ze koos allereerst voor klassiek viool. Pas daarna kwam de zigeunermuziek: "Omdat het een beetje bij me begon te kriebelen, omdat daar toch mijn hart ligt".

De familie was eerst niet zo erg blij met die klassieke keus van Blichta Hoopman-Mirando. Waarom weet ze niet eens zo precies. Verraad aan de traditie? Angst dat die weggepoetst zou worden in een serieuze studie? Alleen haar oom Loejla zat in de zaal bij haar eerste optreden en bleef haar volgen. Hij zorgde er voor dat na zijn dood zijn babyvleugel voor Blichta zou zijn. Ze werd door haar moeder niet in de familietraditie opgevoed, leerde niet de zigeunertaal, het romanes. Het was klassiek totdat zij na haar conservatoriumopleiding anders wilde. "Ik was op het conservatorium al jonge mensen tegengekomen die van zigeunermuziek hielden of er mee waren opgegroeid. We gingen naar de Hongaarse avonden destijds in de Posthoorn, we gingen samen spelen en het klikte. Precies drie jaar geleden is zo Sintiromarus ontstaan". Een naam die klinkt als een sprookje, maar gewoon de afkomst van de orkestleden weerspiegelt. De Sinti-afkomst van Blichta zelf, het Roma-bloed van cymbalist Dani Luca, het Russische van pianist Anatoli Kotchébine. En dan is er nog een Nederlandse component, tweede primas Noah Eyl die niet in de ensemble naam is terechtgekomen. "Maar

hij is dan ook de jongste", verontschuldigt Blichta Hoopman zich lachend.

Nostalgie

Op het OAP-label van Barry Olthoff komt deze week de eerste cd van Sintiromarus uit, getiteld 'Latходrom' (Goede reis) naar één van de stukken erop. In De Regentenkamer aan de Lange Beestenmarkt is de presentatie op vrijdag 16 oktober. Die eerste cd staat vol klassieke stukken uit het gipsy-repertoire. Een Roemeense en een Moldavische 'hora', Russische klassiekers, van 'Otsje Tsjornje' tot 'Kalinka, een ode aan het Hongaarse 'Balaton' en de 'Csárdas' van Monti. Composities vol van de nostalgie van kampvuren en woonwagens tot en met de romantiek van 'Stehgeigers' en de salonorkesten van later. Blichta Hoopman: "We wilden op die eerste cd juist met dat klassieke gipsy-repertoire komen. En daarmee laten horen wat bijzonder is aan ons. Ten eerste dat samengaan van Sinti en Roma, dat je al niet zo vaak tegenkomt. En het feit dat we allemaal klassiek zijn opgeleid. En dat hoor je qua klank, toonvorming en instrumentbeheersing". Ze maakt er een gewoonte van bij een optreden steeds iets te vertellen over de achtergrond van wát er gespeeld wordt. "Je merkt dat het iets van intimiteit bij een concert creëert. Waarbij het belangrijkste is dat het publiek ondergaat hoe enthousiast we zijn, hoeveel plezier we hebben in het samen spelen. Want het gaat ons niet alléén om het brood verdienen".

Concertgebouw

De Regentenkamer is al een paar jaar de vaste plek in Den Haag waar de twintigers van Sintiromarus optre-

den. Het ensemble heeft een tournee naar Zuid-Frankrijk (Festival de Musique) achter de rug, concerteerde hier op het Festival Classique en is straks te gast in de Spiegelzaal van het Amsterdams Concertgebouw. En door hun klassieke opleiding kan er dan ook een Hongaarse dans van Brahms klinken zoals het hoort. "We zijn aan het werk om ons repertoire uit te breiden en we proberen ook een jong publiek te winnen voor onze muziek. Misschien door uitbreiding met een percussionist, al hoeven er niet meteen de zogenaamde Balkan beats in. Plus een zangeres".

Zelf speelde ze op een klassieke viool die ze te leen had, totdat het muziek-instrumentenfonds liet weten dat de eigenaar ervan die toch terug wilde. "Dat deed pijn", zegt ze, "alsof je hart uit je lichaam werd gehaald". Na tijden speuren vond ze een instrument met dezelfde 'mooie donkere klank'. Door hulp van dat fonds en een privé-sponsor. Weer een klassieker. Een viool van 1758, van de hand van de befaamde bouwer Paolo Testore. Ze koestert hem, zoals ze het musiceren koestert. En het lesgeven erin aan jonge kinderen. "Ik ben zelf een eigen methode aan het ontwikkelen", vertelt ze. "Kinderen hebben tegenwoordig zo ontzettend veel te doen, dat er nauwelijks tijd overblijft om te studeren. Ik ben bezig aan een muziekspel, een soort ganzenbord met een dobbelsteen. Als je op bepaalde vakjes komt, krijg je opdrachten. Zoals: speel de tiende maat uit dat stuk. Of: noem de noten op uit die melodie. En: klap het ritme van dat en dat stuk. Zodat kinderen studeren zonder dat ze het merken".

www.sintiromarus.nl

